

“SADARBĪBAS PLATFORMAS “DEMOGRĀFISKO LIETU CENTRS”

Ceļā uz vēlamo finansiālā atbalsta modeli Latvijā

Forums **LAIKS BĒRNIEM!**
Ceļā uz ģimenei draudzīgāko sabiedrību 2018
Rīga, 09.-10.08

Imants Parādnieks

Demogrāfisko lietu centra vadītājs
Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas
Demogrāfijas lietu apakškomisijas priekšsēdētājs

Ceļā uz vēlamo finansiālo atbalstu

Virsmērķis:

Lai Latvijā dzimtu vairāk bērnu, būtu vairāk laimīgu ģimeņu, atbildīgu un par nākotni drošu bērnu vecāku!

Mērķis:

Lai ģimene var pilnvērtīgi atļauties rūpēties par bērnu, nodrošināt pienācīgu dzīves kvalitāti – kā minimums nesamazinot to, piedzimstot bērnam

Pamatkoncepta atslēga:

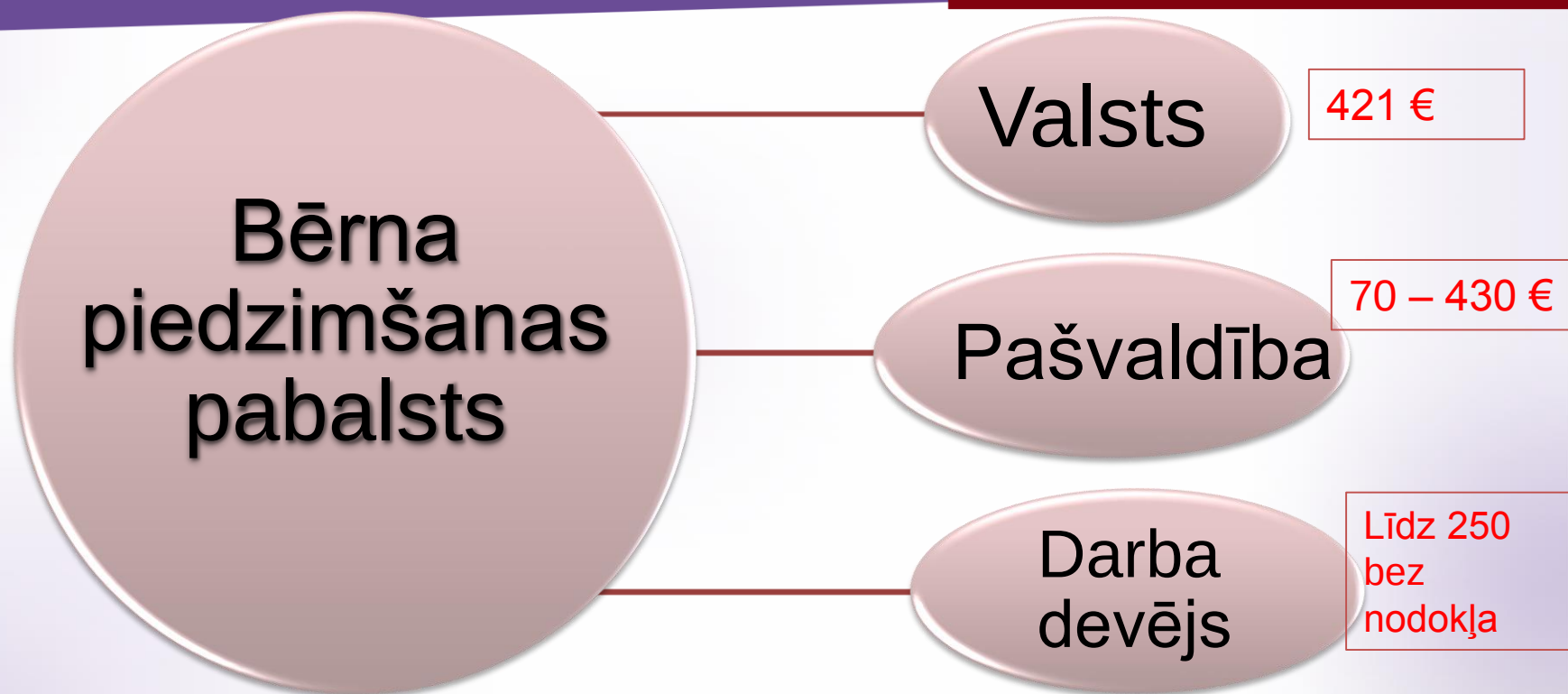
Finansiālā atbalsta objektivitātes nodrošināšana – balstoties uz minimālā ienākuma līmeņa (MIL) moduli

Devums:

Ģimenei draudzīgas valsts «Džentelmeņa komplekts»

1.posms: Bērna piedzimšana

2.posms: No bērna piedzimšanas līdz 1.5 gada vecumam

1.5 gada vecums ir periods, līdz kuram bērnam ir nepieciešama vecāku intensīva gādība. Valsts dod iespēju vecākam arī īsāku periodu

Bērna kopšanas pabalsts

Atbalsta sistēmas bāze

Jaunajiem vecākiem – kā stabils atbalsts jaunajiem vecākiem

MIL apmērs par 2 mājāsaimniecībā esošām personām

Vecāku pabalsts

Strādājošiem vecākiem +BĀZE

301 € LV
2018

- 1.5 g 50-60%
 - 1 g 60-70 %
- vid.soc.iemaksām**

2.posms: No bērna piedzimšanas līdz 1.5 gada vecumam

Papildus nosacījumi

ĀRKĀRTĪGI
NOZĪMĪGI!

Bērnu kopšanas periodā pilnvērtīgs pensijas uzkrājums – valsts veic iemaksas pensiju kapitālā no pilna pabalsta apjoma

Strādājošie vecāki

Pēc aprēķina formulas: slodze + atalgojums abiem vecākiem

Diskusijai:

Vai vecāku pabalsta apjomu nevajadzētu aprēķināt, balstoties uz abu vecāku veiktajām iemaksām?

Dvīņu piedzimšanas gadījumā vecāku pabalstam piemēro koeficientu 1.5

3.posms: No 1.5 gada vecumam līdz skolai – 6 gadu vecumam

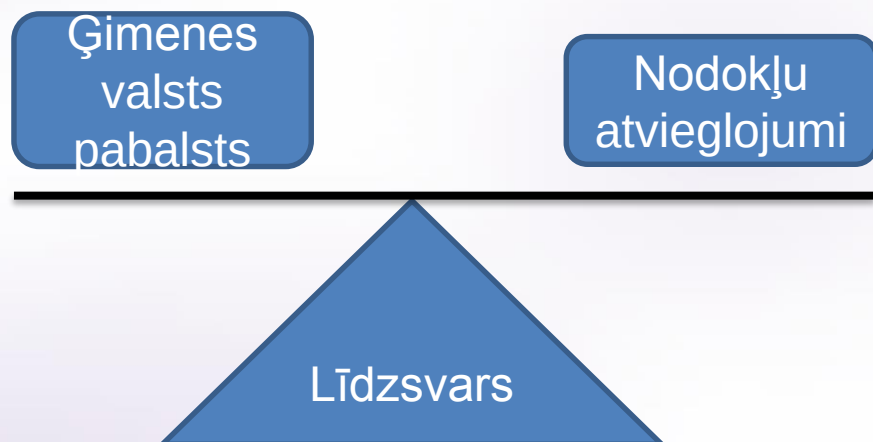
No 1.5 gada vecuma līdz skolai nodrošināt pilnībā vai daļēji apmaksātu (atkarībā no vecāka izvēlēta pieskatīšanas pakalpojuma) bērnu pieskatīšanas pakalpojumu

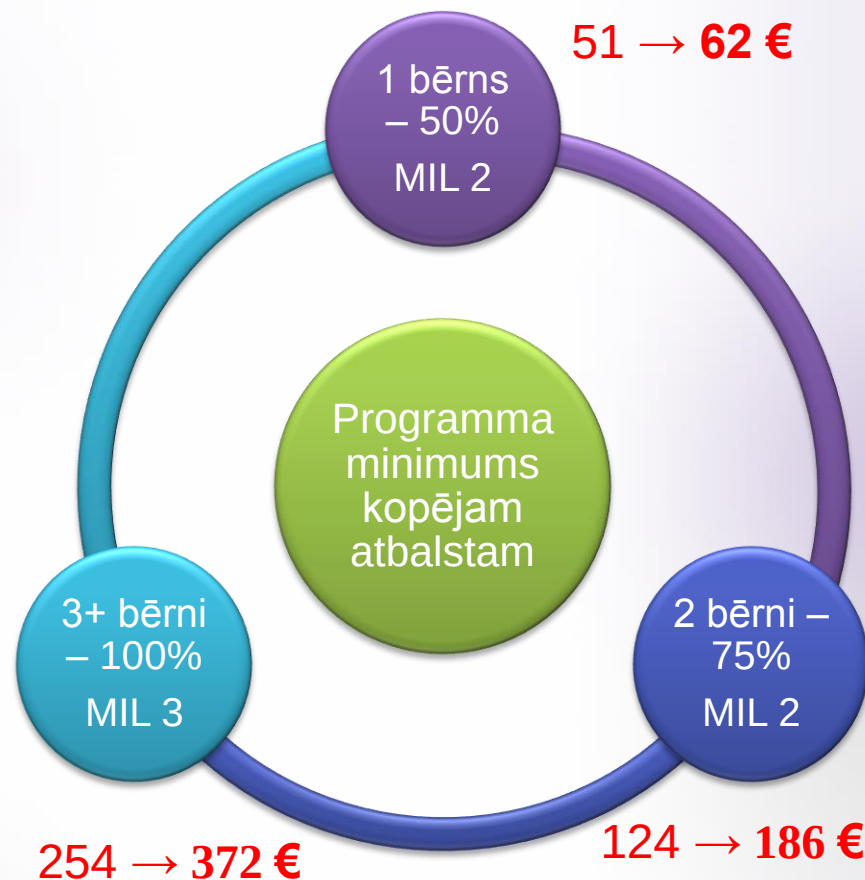
Pirmsskolas izglītības iestādēs apmaksāta ēdināšana (gan pašvaldības dibinātās pirmsskolas izglītības iestādēs, gan privātajās)

4.posms: Atgriešanās darbā, valsts atbalsts no bērna viena gada vecuma

Universālais Ģimenes valsts pabalsts + ienākumu nodokļa atvieglojums par apgādājamo = **kopējais atbalsts par bērnu**

Universālais pabalsts tiek diferencēts atkarībā no aprūpējamo bērnu skaita līdz vidējās vai arodizglītības iegūšanai (ĢVP līdz 19 – 20 gadam)
nodokļu atvieglojumi – līdz 24 gadu vecumam, ja mācās, un par laulāto, kas rūpējas par bērnu

Skolas vecuma

- Apmaksāta ēdināšana
- Sākumskolā pagarinātās grupiņas
- Apmaksāta pirmā interešu izglītība

Valsts nodrošina līdz 4.klasei bezmaksas ēdināšanu (ir pašvaldības, kas pilnībā vai daļēji to nodrošina līdz 12.klasei)

Devums: veselīgs un kvalitatīvs ēdiens un finansiāls ietaupījums vecākiem 35-50 eiro mēnesī

Trešā bērna politika

Mērķis: Ģimenē ienākot trešajam bērnam, mājsaimniecībai ar vidējiem ienākumiem finansiālais slogs uz vienu mājsaimniecības personu ir labvēlīgāks

Prestižs
Goda lieta

Kods kā vēstījums:
**Goda Ģimenes valsts lojalitātes
programma**

Apmaksāta augstākā izglītība daudzbērnu ģimeņu bērniem

- Atbalsts, ko sniedz uzņēmēji;
- Atlaides starppilsētu sabiedriskajā transportā ;
(no 01.07.2017. – 25%; no 01.09.2018. – 50% pieaugušajiem un 90% bērniem)
- Nekustamā īpašuma nodokļa atlaides;
- Un citas atlaides.

Mājokļa programma - valsts līmeņa politika

Mērķis: Lai jauni cilvēki var atļauties laist pasaulē bērnus

Apakšmērķis: Lai pat ar vidējiem ienākumiem un vairākiem bērniem, mājsaimniecība kvalificētos kreditēšanas prasībām

ALTUM valsts garantija
mājokļa iegādei

Īres dzīvokļi

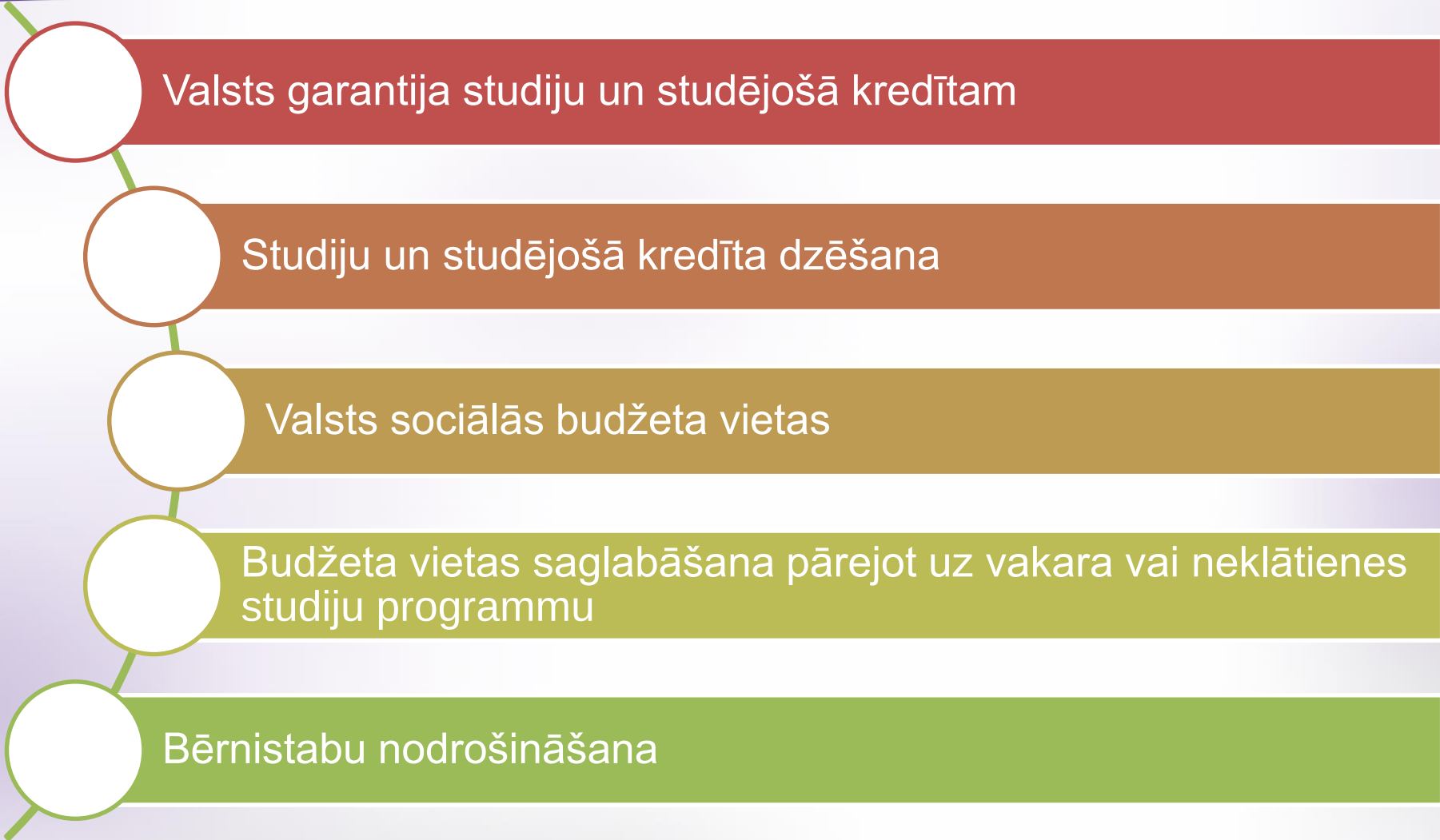
Īre ar nomaksu

Standartizēti projekti

Valsts mērķdotācija ģimenei

1 bērns: $\approx 45\text{m}^2$ - 2.5% **1 500 €**
2 bērni: $\approx 60\text{m}^2$ - 10% **7 200 €**
3 bērni: $\approx 80\text{m}^2$ - 20% **19 200 €**

Gados jaunāku vecāku atbalsta motivējoša sistēma

Valsts garantija studiju un studējošā kredītam

Studiju un studējošā kredīta dzēšana

Valsts sociālās budžeta vietas

Budžeta vietas saglabāšana pārejot uz vakara vai neklātienes studiju programmu

Bērnistabu nodrošināšana

Ārpusģimenes aprūpe un Bērna ģimeniskās vides nodrošināšana

Mērķis: Katrs bērns uzaug ģimenē, vai ģimeniskā vidē

Ārpusģimenes aprūpes koncepcijas realizācija

Adopcijas veicināšanai īpašs finansiāls atbalsts un programma

Viena vecāka atbalsts

UGF = 2 MIL apmērā
par 2.m.pers.

Vecāks
bērnu
neuztur

- Atbalsts caur UGF

Bērna
vecāks
miris

- Apgādnieka zaudējuma
pabalsts, pensija

Nav
noteikta
paternitāte

?

**Atbalsts ģimenēm,
kuras rūpējas par bērniem ar
īpašām vajadzībām**

Pensijas

Kā pārliecinošs vēstījums arī jauniem cilvēkiem, ka ieguldījums bērnos tiks novērtēts

Pensijas apmērs
atkarīgs arī no
krietni izaudzināto
bērnu skaita

Koeficienta
piemērošana pensiju
uzkrājumam – 3-5%
par bērnu

Bērna sociālo
iemaksu daļas
novirzīšana vecāka
pensijai

PALDIES!

Imants Parādnieks

Demogrāfisko lietu centra vadītājs
Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas
Demogrāfijas lietu apakškomisijas priekšsēdētājs

Imants.Paradnieks@saeima.lv

+371 29213131